

Ιστορία Θεωρητικής Κατεύθυνσης

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Θέμα Α1

α. σχ. βιβλίο σελ. 46 «Η ενσωμάτωση... χώρα»

β. σχ. βιβλίο σελ. 77 «Μέσα στην εθνοσυνέλευση του 1862... μικροκαλλιεργητές.»

γ. σχ. βιβλίο σελ. 92 «Το εθνικό κόμμα... Βενιζελικοί»

Συμπληρωματικά ως εισαγωγή θα μπορούσε να τονιστεί ότι από τα αντιβενιζελικά κόμματα το κόμμα του Μαυρομιχάλη ήταν ένα από τα πιο αδιάλλακτα.

Θέμα Α2

α. Λ.

β. Σ.

γ. Σ.

δ. Σ.

ε. Λ.

Θέμα Β1

Σχ. βιβλίο σελ. 215-216 «Το κίνημα του Θερίσου... στις 18 Σεπτεμβρίου 1906».

ΘΕΜΑ Β2

Σχ. βιβλίο σελ. 52 «Η Ελλάδα... καταστροφή»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Θέμα Γ1

α) Η δυναμική παρουσία των κομμάτων... μηχανισμών (σχ. βιβλίο σελ. 70-71)

β) Σχ. βιβλίο σελ. 72 «Με άλλες διατάξεις... πρωτοπορία»

Το κείμενο Α συμπληρώνει την ιστορική αφήγηση παρουσιάζοντας τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς για τους άνδρες προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα. Βασική προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν ήταν να είναι άνδρας άνω των 25 ετών. Ως πρώτος περιορισμός ήταν η κατοχή ιδιοκτησίας ή η άσκηση επαγγέλματος (ελεύθερου και μη) στην επαρχία, όπου ασκούσε το εκλογικό του δικαίωμα. Επίσης, εξαιρούνται από την εκλογική διαδικασία οι κατηγορούμενοι για κακούργημα που ήταν στο στάδιο της ανάκρισης, εκείνοι που με δικαστική απόφαση στερούνταν το δικαίωμα ψήφου προσωρινά ή για πάντα και τέλος αυτοί που είχαν στερηθεί το δικαίωμα να διαχειρίζονται ελεύθερα την περιουσία τους.

Επομένως, οι περιορισμοί είχαν οικονομικό κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα, καθώς αποκλείονταν οι ακτήμονες και οι άνεργοι δηλαδή οι ασθενέστερες οικονομικά και κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού.

Παράλληλα σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις σελ. 72 «Οριζόταν ...συνδυασμό». Συμπληρωματικά σύμφωνα με το κείμενο Α ο εκλογικός νόμος καθιέρωνε την εκλογή των βουλευτών με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων και την άμεση καθολική και μυστική ψηφοφορία.

γ) Το σύνταγμα του 1844 σύμφωνα με το κείμενο Β εισήγαγε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών: νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική.

Η νομοθετική εξουσία ενεργείται από το βασιλιά, τη Βουλή και τη Γερουσία σύμφωνα με το άρθρο 15 του Συντάγματος. Σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις (σελ.71) προβλεπόταν η ύπαρξη Βουλής και Γερουσίας. Οι γερουσιαστές θα διορίζονταν από τον βασιλιά και θα διατηρούσαν το αξίωμά τους ισόβια, όπως επιβεβαιώνεται από το κείμενο Β, στο οποίο αναφέρεται ότι ο βασιλιάς διορίζει και διαλύει τόσο τη Γερουσία όσο και τη Βουλή χωρίς περιορισμό. Επίσης, σύμφωνα με το κείμενο Γ, το άρθρο 59 ορίζει ότι η Βουλή αποτελείται από εκλεγμένους από τους πολίτες βουλευτές σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο.

Επιπλέον η εκτελεστική εξουσία σύμφωνα με το άρθρο 20 ανήκει στο βασιλιά και ενεργείται δια μέσου των διοριζομένων από αυτόν υπουργών, όμως καμία του πράξη δεν έχει ισχύ χωρίς την προσυπογραφή του αρμόδιου υπουργού (σχ. βιβλ. σελ. 72).

Τέλος, η δικαστική εξουσία σύμφωνα με το άρθρο 21 «ενεργείται δια των δικαστηρίων», όμως οι δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται στο όνομα του βασιλιά, ο οποίος σύμφωνα με το κείμενο Β αποτελεί ιερό και απαραβίαστο πρόσωπο, από το οποίο πηγάζουν όλες οι εξουσίες.

Επομένως, σύμφωνα με τα παραθέματα ο Βασιλιάς ήταν ο ανώτατος άρχοντας ο αρχηγός, του κράτους και του στρατού και το κυρίαρχο όργανο της εξουσίας. Όλα αυτά πιστοποιούν το χαρακτήρα του πρώτου συντηρητικού συντάγματος της Ελλάδας το οποίο καθιέρωσε ως πολίτευμα, τη συνταγματική μοναρχία.

Θέμα Δ1

Με πρωτοβουλία της ΚΤΕ, το Σεπτέμβριο του 1923 ιδρύθηκε ένας αυτόνομος οργανισμός με πλήρη νομική υπόσταση η επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων (ΕΑΠ) με έδρα την Αθήνα. Βασική της αποστολή ήταν να εξασφαλίσει στους πρόσφυγες παραγωγική απασχόληση και οριστική στέγαση.

«Η ΕΑΠ διέκρινε... παραμεθόριες περιοχές» (σχ. βιβλίο σελ. 154)

Σύμφωνα με το παράθεμα, που συμπληρώνει τις ιστορικές μας γνώσεις, οι πρόσφυγες στις πόλεις είχαν όλο και περισσότερες απαιτήσεις πράγμα που γινόταν αισθητό με διαδηλώσεις και εσωτερικές διαμάχες εκφράζοντας έτσι τη δυσαρέσκειά τους εξαιτίας της μεροληψιάς της ελληνικής κυβέρνησης υπέρ των αγροτών. Πράγματι η ΕΑΠ είχε διαθέσει εντός επταετίας 2 εκ. στερλίνες για την αστική στέγαση, ενώ για την αγροτική 10,5 εκ. στερλίνες.

Πράγματι, το παράθεμα αιτιολογεί τους κοινωνικούς, πολιτικούς και στρατηγικούς λόγους της εγκατάστασης των προσφύγων στα εδάφη της Βόρειας Ελλάδας. Αποφεύχθηκε η εγκατάσταση των προσφύγων στις πόλεις και στις κωμοπόλεις εξαιτίας του υπερπληθυσμού τους και του ενδεχόμενου πρόκλησης κοινωνικών και πολιτικών αναταραχών, αφού οι πρόσφυγες στα αστικά κέντρα είχαν να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό στον επαγγελματικό τομέα με το γηγενή πληθυσμό. Αντίθετα, οι αγροτικές περιοχές στη βόρεια Ελλάδα, εξαιτίας της εγκατάλειψής τους από τους Μουσουλμάνους και τους Βούλγαρους έπρεπε να εποικιστούν το συντομότερο, πράγμα που θα βοηθούσε στην ασφάλεια των συνόρων των παραμεθόριων περιοχών από τις εδαφικές βλέψεις των Σλάβων στη Βόρεια Ελλάδα.

Τις ιστορικές γνώσεις συμπληρώνει ο πίνακας, ο οποίος προέρχεται από τη στατιστική απογραφή του 1928 και παρέχει στοιχεία για την κατανομή των προσφύγων κατά γεωγραφικό διαμέρισμα. Πιο συγκεκριμένα, στη Μακεδονία εγκαταστάθηκε το 52,2% των προσφύγων και στη Δυτική Θράκη το 8,8%. Αυτοί οι πρόσφυγες ασχολήθηκαν κυρίως με αγροτικά επαγγέλματα αφού η ΕΑΠ προσπάθησε να εγκαταστήσει τους γεωργούς πρόσφυγες σε μέρη που θα μπορούσαν να συνεχίσουν την καλλιέργεια που ήδη γνώριζαν. Καλλιεργητές δημητριακών εγκαταστάθηκαν σε πεδινά μέρη της Μακεδονίας και της Δ. Θράκης, καπνοπαραγωγοί σε κατάλληλα εδάφη στην Ανατολική Μακεδονία και Δυτική Θράκη και σηροτρόφοι στο Σουφλί, την Έδεσσα και αλλού. Επίσης, στη Στερεά Ελλάδα εγκαταστάθηκε το 25,1% των προσφύγων, αφού στο γεωγραφικό αυτό διαμέρισμα ανήκει η Αθήνα, που αποτελεί όχι μόνο πρωτεύουσα αλλά και οικονομικό κέντρο και ο Πειραιάς με το μεγαλύτερο λιμάνι της Ελλάδας. Στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου εγκαταστάθηκε το 4,6% των προσφύγων, τα οποία βρίσκονταν απέναντι από τα παράλια της Μ. Ασίας και ήταν λογικό να καταφύγουν εκεί πολλοί πρόσφυγες με το σκεπτικό ότι κάποια στιγμή θα επέστρεφαν στις εστίες τους. Στη Θεσσαλία και Κρήτη εγκαταστάθηκε ποσοστό 2,8% στο κάθε διαμέρισμα, επειδή υπήρχαν μουσουλμανικά κτήματα και κυρίως στην Κρήτη εγκαταστάθηκαν οι αμπελουργοί. Τέλος, στην Πελοπόννησο, στην Ήπειρο, στις Κυκλάδες και στα Ιόνια νησιά εγκαταστάθηκε το 2,3%, το 0,7%, το 0,4% και το 0,3% των προσφύγων αντίστοιχα. Τα ποσοστά είναι πολύ μικρά καθώς οι περιοχές αυτές δεν είχαν ιδιαίτερες παραγωγικές δυνατότητες, δεν υπήρχε δημογραφικό κενό και δεν ήταν παραμεθόριες περιοχές.

Κλείνοντας, μπορούμε να προσθέσουμε ότι με την έλευση των προσφύγων ο πληθυσμός της Ελλάδας αυξήθηκε από το 1920 έως 1928 περίπου κατά 20% και ενισχύθηκε ο ελληνικός χαρακτήρας της Μακεδονίας και αυτό είχε μεγάλη σημασία για τη διατήρηση της εδαφικής ακεραιότητας της Ελλάδας. Επίσης η δημιουργικότητα των προσφύγων συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.